

Course unit Descriptor		 UNIVERZITET U NOVOM SADU UNIVERSITY OF NOVI SAD
	Faculty of Philosophy	
GENERAL INFORMATION		
Study program in which the course unit is offered	Magyar nyelv és irodalom	
Course unit title	Fonológia	
Course unit code	o8MKMK032	
Type of course unit ¹	compulsory	
Level of course unit ²	Bachelor	
Field of Study (please see ISCED ³)	0232 Literature and linguistics	
Semester when the course unit is offered	winter	
Year of study (if applicable)	3	
Number of ECTS allocated	3	
Name of lecturer/lecturers	dr. Pásztor Kicsi Mária, Bíró Anna	
Name of contact person	dr. Pásztor Kicsi Mária, Bíró Anna	
Mode of course unit delivery ⁴	Face-to-face	
Course unit pre-requisites (e.g. level of language required, etc)	–	
PURPOSE AND OVERVIEW (max 5-10 sentences)		
<p>A tantárgy képzési célja, hogy a hallgatók jól megismerjék a fonológiát, különösen pedig a magyar fonémák viselkedési szabályait, valamint hogy tudatosítsák a fonológiai szabályok és a szép beszéd, illetve a helyesírás közötti összefüggéseket.</p>		
LEARNING OUTCOMES (knowledge and skills)		

¹ Compulsory, optional

² First, second or third cycle (Bachelor, Master's, Doctoral)

³ ISCED-F 2013 - <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-f-detailed-field-descriptions-en.pdf> (page 54)

⁴ Face-to-face, distance learning, etc.

A fonológiáról és a magyar nyelv fonémáiról való ismereteknek a megszerzése, a fonológiai szabályok alkalmazására való képesség elsajátítása, a fonémáknak és a szöveg hangváltozásainak felismerése.

SYLLABUS (outline and summary of topics)

Elméleti képzés

1. A fonológia tárgya. A fonéma és a variáns 2. A beszéd és az írás eltérései 3. Az írás fajtái. 4. A beszédhangok megterheltsége. A fonémák közötti rokonság. 5. A magánhangzók rokonsági típusai és csoportjai. A mássalhangzók rokonsági típusai és csoportjai 6. A magánhangzók egymásra hatása a beszédben. 7. A mássalhangzók kölcsönhatásainak rendszere. 8. Az igazodás. A hasonulás. 9. A zöngésségi hasonulás. A képzéshelyi hasonulás. Az alaktani hasonulás. 10. A rövidülés. A kiesés. Az összeolvadás. A bomlás. 11. A hangsúly. A hanglejtés. 12. A beszédpszünet. A beszédtempó.

Gyakorlati képzés

Magyar nyelvű szövegek fonológiai elemzése. A fonológiai szabályok alkalmazására irányuló és a fonématípusokhoz kapcsolódó szintetikus gyakorlatok.

LEARNING AND TEACHING (planned learning activities and teaching methods)

Előadás, megfelelő köznyelvi példák bemutatása, elméleti kérdésekről és az alkalmazási lehetőségekről szóló vita, analízis és szintetizáló gyakorlatok végzése.

REQUIRED READING

B. Lőrinczy Éva (1979): *A magyar mássalhangzó-kapcsolódások rendszere és törvényszerűségei*, Budapest: Akadémiai Kiadó
Elekfi László (1992): *A magyar hangkapcsolódások fonetikai és fonológiai szabályai*, Budapest: Nyelvtudományi Intézet
Elekfi László (1992): *Beszédhangjaink kapcsolódása*, *Magyar Nyelvőr* 379-389.
Deme László (1976): *A hangalak felépítésének eszközei: a fonémák*. In: *A beszéd és a nyelv*. Budapest: Tankönyvkiadó, 105–110.
Durand, Jacques – Siptár Péter (1997.): *Bevezetés a fonológiába*, Budapest, Osiris Kiadó
Fónagy Iván (1958): *A hangsúlyról*, Budapest, Akadémiai Kiadó (Nyelvtudományi Értekezések 18. sz.)
Fónagy Iván – Magdics Klára (1967): *A magyar beszéd dallama*, Budapest, Akadémiai Kiadó
Kiefer Ferenc (szerk., 1994.): *Strukturális magyar nyelvtan 2. Fonológia*, Budapest, Akadémiai Kiadó
Molnár Emma (1988): *Leíró magyar hangtan*, Budapest, Tankönyvkiadó
Papp István (1973): *Leíró magyar hangtan*, egyetemi tankönyv, Budapest, Tankönyvkiadó
Siptár Péter (1995): *A magyar mássalhangzók fonológiája*, Bp, MTA Nyelvtudományi Intézet
Szende Tamás (1976): *A beszéd folyamat alaptényezői*, Budapest, Akadémiai Kiadó
Varga László (1993): *A magyar beszéd dallamok fonetikai, szemantikai és szintaktikai vonatkozásai*. *Nyelvtudományi Értekezések 135.*, Budapest, Akadémiai Kiadó

ASSESSMENT METHODS AND CRITERIA

Az előadásokon való aktív részvétel 15, gyakorlati képzés 15, írásbeli vizsga 35, szóbeli vizsga 35 pont.

LANGUAGE OF INSTRUCTION

Hungarian